

Dört sanat galerisinde dört resim sergisi

Resmin kendi gerçekliği

Adnan Çoker resim sergisi *Garanti Sanat Galerisi*

Adnan Varınca resim sergisi *Tem Sanat Galerisi*

Esat Tekand resim sergisi *Sanfa Sanat Galerisi*

Karma resim sergisi *Vakko Sanat Galerisi*

Kültür Servisi — Çağdaş Türk resim sanatının önde gelen adlarından **Adnan Çoker**, yeni yapıtlarını "**Minimal Simetri II**" adı altında *Garanti Sanat Galerisi*'nde sergiliyor. "**Minimal Simetri II**", 1976'dan bu yana *Mimar Sinan Üniversitesi*'nde profesörlük görevini sürdürmekte olan Çoker'in 12. kişisel sergisi. Bugüne kadar aldığı ödüller arasında 1951 İstanbul Sanat Festivali Resim ve Heykel Sergisi Resim Birincilik Ödülü, 1962 Devlet Resim ve Heykel Sergisi Resim Birincilik Ödülü, 1976 Uluslararası İskenderiye Bienali İkincilik Ödülü ve Türkiye İş Bankası 1981 Resim Büyük Ödülü de bulunan Çoker'in sergisi 29 ocak gününe kadar görülebilecek.

Nur Koçak, "**Sürekli Olarak Güncelli Yakalamış Bir Sanatçı**" başlıklı incelemesinde, Çoker'in geçmişi değerlendirirdikten sonra, Çoker bugün ne yapıyor, sorusunu şöyle yanıtlıyor: "Sanatçı 1968'de başlattığı minimalist tavrı günümüzde en uç noktasına getirip dayandırmış bulunuyor. Tuval yüzeylerinin ortasında yer alıp kimimize İstanbul'un kubbelerini, kimimize de onların ardından batan güneşi çağrıştıran yanmküre formlar, bu ışıklı yanılsama alanları son resimlerde yerlerini salt yanar-döner şeritlere bırakmış. Böylece, resimlerde dış gerçekliği çağrıştıran hiçbir öğe kalmamış artık. Resmin kendi gerçekliği her şeye egemen olmuş. 1975'ten sonra kenarları açılan tuval yüzeyi giderek yana, resmin arkasına, duvara dönüyor. Tuval, heykelsi bir boyuta ulaşıyor böylece. Yanılsama uzamından elle dokunulabilir gerçek uzama geçiş bu... Daha ne kadar sürecek bu olay? Karşıdan baktığımızda görünen, siyaha boyanmış bez yüzey yalnızca. Resimler giderek kendi kendilerini yok ediyor olmasınlar? Çoker yeni bir atılıma mı hazırlanıyor dersiniz? Bekleyip görelim."

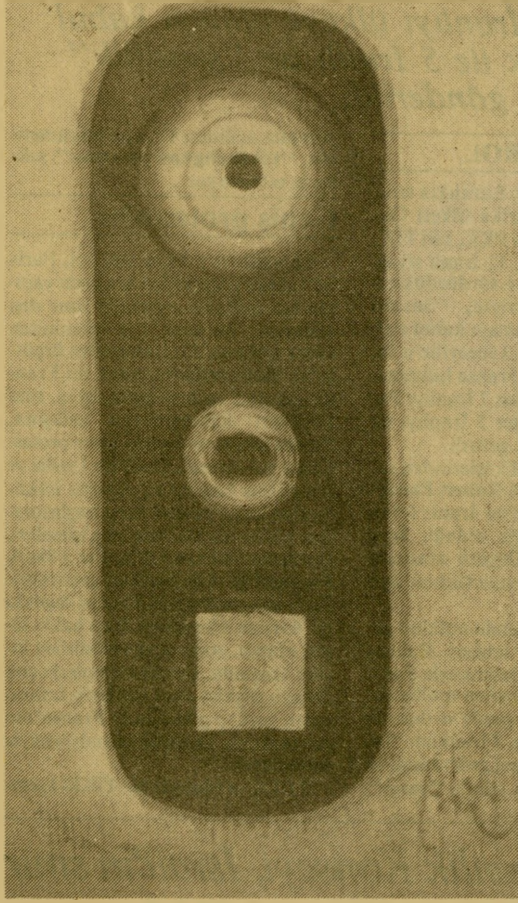
Adnan Varınca'nın resimleri *Tem Sanat Galerisi*'nde sergileniyor. 1918 doğumlu sanatçının sergisi 20 ocak gününe kadar açık kalacak.

Leopold Levy ve **Bedri Rahmi** atölyelerinde çalışan **Varınca**, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ni 1948'de bitirdi. 1949-56 yılları arasındaki dönemde enstitü ve ortaokullarda resim öğretmenliği yapan **Varınca**, Fransız Konsolosluğu, İstanbul Filarmoni Derneği, Ertem Galerisi ve Alman Kültür Merkezi'nde kişisel sergiler açtı. 1957-73 arasındaki dönemde Paris'te resim araştırma ve çalışmalarını sürdüren sanatçı, Paris'teki Türk ressamlarının Güzel Sanatlar Akademisi'ndeki sergilerine katıldı. *Besaçon*'daki "**Altı Türk Ressamı**" adlı sergide **Avni Arbaş**, **Remzi Raşa**, **Müzehher Bilen**, **Tiraje Dikmen** ve **Atilla Bayraktar**'la birlikte yer alan **Varınca**, 1973 yılında İstanbul'a döndü.

1973'ten bu yana on iki kişisel sergi gerçekleştiren **Adnan Varınca**, 1980 yılında **Sedat Simavi Vakfı Görsel Sanatlar Ödülü**'nü **Turan Erol**'la paylaştı.

1952 doğumlu **Esat Tekand**, sekizinci kişisel resim sergisini *Sanfa Sanat Galerisi*'nde açtı. *Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi* mezunu **Tekand**'ın "**Ö-Drei Nacht Express**" adını taşıyan sergisi 2 şubat gününe kadar görülebilecek.

Tekand'ın yeni sergisindeki yapıtlarının önceki yapıtlarından bir farklılığı var. Daha doğrusu **Tekand**, bu sergisinde şimdiye kadarki çalışma-

ÖZEL KOLEKSİYONLARDAN — Vakko Sanat Galerisi'ndeki karma resim sergisinde çeşitli özel koleksiyonlardan derlenmiş yapıtlara yer veriliyor. Hemen hiçbirinin bugüne kadar sergilenmediği belirtilen resimler arasında **Abidin Dino**'nun yapıtları da bulunuyor.

larının altında yatan taslakların, rasgele karalamaların üstüne gitmiş. Nitekim, sergi "**Ö-Drei Nacht Express**" adını, sanatçının sabahlara kadar süren çalışmaları boyunca dinlediği *Avusturya Radyosu Üçüncü Kanalı*'ndan almış.

Esat Tekand, yeni yapıtlarındaki değişikliği şöyle dile getiriyor: "Resimlerim bundan önce genellikle dramatikti. Bu sergideki resimlerim ışığa, gölgeye, gerçek figüre dayalı değil. Perspektif, ışık-gölge gibi elemanlar bir kenara itildi. Evet, bağ var, ama tutum farklılığı da var. Hikâyesi olmayan, yalnızca çizgi roman kareleriyle yapılmış, ancak rastlantı-

lara çok fazla dayanan bölümlere sahip resimler. Resim yüzeyi ve figürdeki bu yaklaşımı, bir tür çizgi roman sayfa düzenine uyguladım. Kısaca, doğaçlama (empovize) resimler diyebiliriz"

Beyoğlu'ndaki **Vakko Sanat Galerisi**'nde, çeşitli özel koleksiyonlardan derlenmiş bir karma sergi yer alıyor. Ay sonuna kadar görülebilecek olan sergide **İhsan Cemal Karaburçak**, **Eşref Üren**, **Orhan Peker**, **Abidin Dino**, **Hamit Görele**, **Nejad Devrim** ve **Burhan Doğançay**'ın hemen hiçbirini bugüne kadar sergilenmemiş yapıtları, Türk resim sanatından küçük bir kesit oluşturuyor.